

Asia: VN/963/2018

Luonnonsuojelualueiden perustaminen Länsi-Lappiin, uusi lausuntopyyntö

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

LAUSUNTO asiaan: VN/963/2018

Eräjupot ry

c/o. Risto Hoppula

Ympäristöministeriö

VAATIMUS

Eräjupot ry vastustaa Namalikkojärven sisällyttämistä Koukkulanaavan-Palokivalon luonnonsuojelualueeseen. Mikäli niin tapahtuisi, viranomaisen loukkaisi räikeästi, perustuslain vastaisesti, kansalaisten yhdenvertaisuutta alla kuvatulla tavalla.

PERUSTELUT

Eräjupot ry (perustettu 26.11.1971) on vuokrannut järven 10.3.1972 (Mh:n Peräpohjolan piirikontakonttorilta. Ensimmäinen vuokrasopimus n:o 366/10.3.1972). Järvi on siitä lähtien ollut yhtäjaksoisesti Eräjupot ry:llä vuokralla. Nyt voimassa oleva sopimus on tehty 1.1.2002 n:o 15128 Namalikkojärvi. Metsähallitus on irtisanonut vuokrasopimuksen 31.12.2024 päättyväksi järven luonnonsuojelualueeseen liittämisen vuoksi.

Järven pinta-ala on n. 23 ha. Järvestä lähtevä oja on vähäinen puro, jota pitkin kala ei sanottavasti kulje. Järvi on lähinnä umpivesi. Oja häipyy välillä maan alle, kartassakin se on katkoviivalla merkittynä. Järveen ei laske ojia tai puroja. Vesi tulee lähinnä valumavesistä soilta ja vaaroista.

Järvi on, vuokrasopimuksesta huolimatta, yleiskalastusoikeuden piirissä. Voimassa olevassa sopimuksessa tämä on mainittu sivulla 2/5. Järven alkuperäinen kalakanta koostuu ahvenista ja hauista, jotka nykyäänkin ovat valtalajeina. Ahvenet olivat pääosin hyvin pieniä, keskipituus 10 cm:n luokkaa, eivätkä hauetkaan olleet isoja. Järvellä ei kalastuksellisesti ollut juurikaan merkitystä.

Yhdistys on koko vuokra-ajan istuttanut järveen säännöllisesti vuosittain siikaa, silloisen Lapin kalatalouskeskuksen kalatalousasiantuntijoiden suosittaman määrän mukaisesti. Siika järvessä on menestynyt kohtalaisesti. Hauki ja ahvenkanta näyttävät voivan hyvin, joskin ahvenkanta, kalojen koosta päätellen, lieenee ylitieheä. Varmaa tietoa ei ole, onnistuuko siian kutu joinain vuosia. Se on mahdollista ja jopa todennäköistä, joten nykyään järven ”luontaiseen” kalakantaa kuuluu haukien ja ahventen lisäksi myös siika.

Yhdistys on ostanut vuonna 1977 Namalikkojärveen rajautuvan n. 11 ha:n suuruisen maapalstan, josta on muodostettu Juppola -niminen tila rek.nro 698-408-40:16. Tilalle on rakennettu 1979 n. 34 m2 kokoinen ”kalakämpä”.

Järveen rajautuu myös kaksi muuta tilaa, joista tilalle 698-408-40-22 on rakennettu mökki. Tämän tilan omistajalle on Metsähallituksen vaatimuksen mukaisesti, annettu oikeus kalastaa samalla tavalla kuin Eräjupot ry:n jäsenillekin. Vuokrasopimuksen perumispäätöksessä vedotaan yhtenä syynä istutusten heikentävän luonnon monimuotoisuutta ja muuttavan luontaista lajikoostumusta. Tämä peruste ei tässä tapauksessa ole validi. Järveen on noin 50 vuoden ajan istutettu siikaa ja on todennäköistä, että ainakin suotuisimpina vuosina siian kutu onnistuu, joten siika kuuluu nykyään järven luontaisiin kalakantoihin. Järven nykyinen vuokratäyttö ja kalastus eivät millään tavalla muuta järven monimuotoisuutta tai lajikoostumusta tai muutoinkaan järven luontoa.

Koukkulanaapa – Palokivalo luonnonsuojelualueen pohjoislaidassa oleva Namalikkojärvi on otettu suojelualueeseen mukaan, mutta sitä vastoin saman suojelualueen eri laidoilla sijaitsevat täysin samankaltaiset vedet Kätkälampi ja Juponlampi on rajattu suojelualueen ulkopuolelle kuten myös Kätkäjärvi. Kuten suunnitellusta rajauksesta näkyy, Kätkälampi on kierretty ulkopuolelle ja Namalikkojärvi kierretty sisään. Miksi? Mainittakoon, että myös Kätkälampi ja Juponlampi on vuokrattu ja tietääksemme niiden vuokrasopimuksia ei ole irtisanottu.

Namalikkojärven vuokraaja, Eräjupot ry. asetettu viranomaisen taholta eriarvoiseen asemaan kuin edellä mainittujen Juponlammen ja Kätkälammen vuokraajat. Metsähallitus /Markku Vierelä on sanonut Namalikkojärven vuokrasopimuksen irti vuoden 2024 lopussa. Olemme irtisanomisesta tehneet oikaisu-/perumispyyntöön Metsähallituksen eräpalveluun. Asia oli ohjattu Markku Vierelällä, joka luonnollisesti, hänellä olevan negatiivisen ennakoasenteen mukaisesti, oli tehnyt kielteisen päätöksen.

Ympäristöministeriöstä luonnonsuojeluvalvoja Ilkka Heikkiseltä 25.2.2021saamamme sähköpostiviestin mukaan syynä on ollut se, että Namalikkojärven rannat ovat luonnontilaiset ja hakkaamatta, kun sitä vastoin Juponlammen ja Kätkälammen rannat on hakattu. Ihmettelemme minkä tiedon perusteella hän tuollaista väittää? Todellisuudessa asia on juuri päinvastoin. Sekä Juponlammen että Kätkälammen rannat ovat hakkaamatta. Molemmat mainitut vedet sijaitsevat kokonaan valtion maiden sisällä ja maisema on hyvin ”erämainen”. Sen sijaan Namalikkojärveen rajoittuu kolme yksityistilaa, joista kaksi on rakennettu. Namalikkojärven luoteisrantaan rajoittuva valtion kangasmetsä on hakattu 1980 – 1990 lukujen vaihteen tienoilla. Tilanne on koska tahansa paikalla käyden todennettavissa. Todellisuudessa sekä Kätkälampi että Juponlampi soveltuisivat luonnonolosuhteiltaan suojelualueeseen paljon paremmin kuin Namalikkojärvi.

Vielä mainittakoon, että ympäristöministeriössä ei oltu tietoisia Namalikkojärven kalastusvuokrasopimuksesta Eräjupot ry:n hyväksi.

Emme voi välttyä epäilykseltä, että jommankumman lammen vuokraaja on niin merkittävässä asemassa, että se on vaikuttanut siihen, että lampi on jätetty luonnonsuojelualueen ulkopuolelle. Näin Namalikkojärven vuokraaja Eräjupot ry on asetettu viranomaisen taholta eriarvoiseen asemaan.

Hoppula Risto
Eräjupot ry